

СОВЕТ КУРАЛОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Тел.: (84372) 30-1-43, факс: (84372) 30-1-43.

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫҢ
КУРАЛОВО АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Тел.: (84372) 30-1-43, факс: (84372) 30-1-43.

РЕШЕНИЕ

07.03.2023

КАРАР

Тел.: (84372) 30-1-43, факс: (84372) 30-1-43.
с. Куралово

30-175

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Куралово авыл жирлеге
Башкарма комитеты турсындагы Нигезләмәгә үзгәрешләр керту турында

«Россия Федерациясе субъектларында гавами хакимият оештыруның гомуми принциплары турында» 2021 елның 21 декабрендәге 414-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасы Конституциясенә үзгәрешләр керту хакында» 2023 елның 26 гыйнварыннан N 1-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә,

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Куралово авыл жирлеге Советының 2021 елның 24 маенданы 9-56 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл жирлеге Башкарма комитеты турсындагы Нигезләмәгә түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнен 3 статьясын түбәндәгә редакциядә бәян итәргә:

«3 статья. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Жирлек Башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлекнән социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын эшләүне тәэммин итә;

- жирлек бюджетын үтәүне, жирлекнән социаль-икътисадый үсеш стратегиясен гамәлгә ашыруны оештыра;

- жирлекнән икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик курсәткечләр жыюны оештыра һәм курсәтелгән дәүләт хакимиите органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәтө билгеләгән тәртиптә мәгълүмат бирүне оештыра»;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнән муниципаль милкендәге мәлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очракларда жирлек Советының килештерүенә (раславына) муниципаль мөлкәтне читләштерү түрүнда тәкъдимнәр кертә, шул исәптән аны хосусыйлаштыру түрүнда да;

- муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек түрүнда шартнамәләр тәзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәгә предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тәзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэммин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс яғыннан тәэммин итә һәм бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль биремнәрне финанс белән тәэммин итә, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар түрүнда» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- муниципаль норматив хокукий актлар проектлары буенча гавами тыңлаулар, җәмәгать тыңлаулары оештыра һәм үткәрә;

- халыкка экологик хәл түрүнда хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыруучы, табигаттән файдалану түрүндагы законнарны бозучы гамәлләре түрүнда хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү түрүнда, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны капиталъ төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен жир белән файдалану һәм төзелеш алыш бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталъ төзелеш объектлары параметрларына туры китерү түрүндагы Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә карарны кабул итә

4) төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алыш бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

5) авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәту өлкәсендә:

- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэммин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэммин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте курсату хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мохтажлар буларак гражданнары исәпкә алуны алыш бара;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыру һәм халыкны хезмәт курсатуләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакуләм спортны үстерү өчен шартлар тәэммин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра;

- халыкның күпләп ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерә, моңа гражданнарың гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яролосаларына ирекле керүен тәэммин итү дә керә;

- ритуаль хезмәтләр курсатуна оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэммин итә;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- жирлек территориясен төзекләндерү эшчәнлеген оештыра, жирлекне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- адресларга адреслар бирә, адресларны үзгәртә, адресларны юкка чыгара, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дәүләт адреслары реестрында урнаштыра;

8) гражданнарының хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэммин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклай өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарының, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданнарының хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэммин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларының хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм итә;

- халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыра;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлығы чараларын үткәрүне тәэммин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә үз вакытында хәбәр итүне тәэммин итә, һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә килеп чыгу куркынычы турында халыкка мәгълүмат бирә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне өзөрләүне һәм уздыруны жирлек депутаты, жирлекнең сайланулы органы әгъзасы, жирлекнең сайланулы вазыйфаи заты, жирлекнең чикләрен үзгәртү,

жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакүләм иҗтимагый чаралар үткәргә бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- террорчылыкның асылын һәм аның иҗтимагый иминлеген аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чаралары оештыра һәм үткәрә, шулай ук гражданнарда террорчылык идеологиясен кабул итмәү, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре һәм башка чаралар үткәру юлы белән оештырыла һәм үткәрә;

- муниципаль милектәге яисә жирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышына карата таләпләрнең үтәлешен тәэмин итә;

- жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни җайлыштыруга, милләтара (этника) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра.

10) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:

- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алып бара һәм тиешле файдалануны тәэмин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы каарлары нигезендә тәэмин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлыгы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка төрле тәэмин итүне гамәлгә ашыра;

- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 4,9, 8 һәм 19 пунктларында каралган жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында жирлек өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежур торуны) ирекле нигездә башкаруга гражданнарны жәлеп итү турында каар кабул итә һәм аларны үткәрүне оештыра;

- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, кануннарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, жирлек Советы яисә жирлекнең башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә жирлек Советы каарлары белән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренең кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча тубәндәгә вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейларын төзи;

- жирлектә нотариус булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;
- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;
- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;
- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;
- муниципаль янғын сагын төзи;
- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;
- кеше хокукларын тәэммин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручи һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлық күрсәтүче ижтимагый күзәту комиссияләренә ярдәм күрсәтә;
- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумороссия ижтимагый берләшмәләренә «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;
- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын гражданнарга бирә;
- жирлек территориясендә яшәүче хужалардан башка хайваннар белән эш иту эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чаралар оештыра;
- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра.
- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, җайлашу физик культурасын һәм җайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә;
- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;
- исерек, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын күрә;
- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә билгеләнгән исемлеге чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра.

1.2. Нигезләмәнең 5 статьясындагы 3 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргө:

- «3. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына кандидатларның түбәндәгеләре булырга тиеш:
- югары һөнәри белем;
 - кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;
 - жирлек Советы каары белән билгеләнә торган Башкарма комитет житәкчесенең вазыйфаи бурычларын үтәү өчен кирәклө күләмдә эшлекле сыйфатлар һәм күнекмәләр»;

1.3. Нигезләмәнең 8 статьясындагы 2 пунктының 2 пунктчасында «Президенты» сүзен «Раисе» сүзенә алмаштырырга;

1.4. Нигезләмәнең 8 статьясындагы 2 пунктының бишенче абзацында «Президенты» сүзен «Раисе» сүзенә алмаштырырга;

11 статьяның 1 пунктында «Житәкче» сүзен төшереп калдырырга;

1.6. 13 статьяның 2 пунктын түбәндәгө редакциядә бәяп итәргә:

«2. Жирлекнең Башкарма комитеты жирле бюджет түрүнде каар проектын чираттагы финанс елына Жирлек Советы каравына бу елның 15 ноябреннән дә соңға калмыйча кертә. Жирлек бюджеты түрүндагы каар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;

- агымдагы финанс елның узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;

- жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;

- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));

- жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;

- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;

- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел артуыннан соң килүче муниципаль эчке бурыйның югары чиге;

- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;

- жирлек Советы, жирлекнең Ревизион комиссиясе тарафыннан күрсәтелгән органнарның күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең башкарма комитеты белән каршылыклар барлыкка килгән очракта тапшырыла торган бюджет сметалары проектлары;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул итәлгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет түрүнде каар проектына бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программада каралмаган юнәлешләре буенча бүлү бюджеты түрүнде каар кабул итәлгән очракта, муниципаль программалар паспорты бирелә.

Бюджет түрүнде каар проектында бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү күшымтасы булмаса, бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта бюджет түрүндагы каар проектына күшымталар составына кертелә»;

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл жирлеге Башкарма комитеты түрүндагы Нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (1 нче күшымта).

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында, Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында, Куралово авыл жирлекенең мәгълүмат стендларында урнаштырырга.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге башлыгы

Р.Е. Тарасов

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районы Куралово авыл
җирлеге Советының 2023елның 7
мартыннан 30-175 каарына
1 нче күшүмтә

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл
җирлеге Башкарма комитеты түрүнда Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, 2003 елның 6 октябрендәге 6 номерлы "Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрүнда" 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, 2004 елның 28 июлендәге "Татарстан Республикасында җирле үзидарә түрүнда" 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән, "Татарстан Республикасында җирле үзидарә түрүнда" 45-ТРЗ номерлы, Куралово авыл җирлеге Уставы нигезендә Куралово авыл җирлеге Башкарма комитеты эшчәнлеген оештыруның гомуми хокукий, оештыру һәм икътисадый принципларын билгели.

Статья 1. Жирлек Башкарма комитеты - Жирлек җирле үзидарәсенең башкарма-курсәтмә органы

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Куралово авыл җирлеге Башкарма комитеты (алга таба - Жирлекнең Башкарма комитеты) жирлекнең җирле үзидарә башкарма-курсәтмә органы булып тора.

2. Авыл җирлеге Башкарма комитетының рәсми исеме - "Куралово авыл җирлегенең Башкарма комитеты".

3. Жирлекнең Башкарма комитеты Жирлек Советына һәм жирлек халкына хисап тата һәм аның контролендә була.

4. Жирлекнең Башкарма комитеты юридик зат булып тора, мәһер, бланклар жирлек гербы сурәт төшерелгән һәм үз исеме булган бланклар, шулай ук аңа тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе гербы сурәтләнгән түгәрәк мәһере бар.

5. Жирлекнең Башкарма комитеты Жирлек исеменнән мәлкәти һәм башка хокуклар һәм бурычлар алырга һәм гамәлгә ашырырга хокуклыш.

6. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе жирлек эшчәнлегенең барлык мәсьәләләре буенча Жирлек мәнфәгатьләрен ышанычнамәсез яклый.

7. Жирлекнең Башкарма комитеты идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төzelә торган муниципаль учреждение булып тора һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик зат буларак дәүләт теркәвенә алышырга тиеш.

8. Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлеген тәэмин итү чыгымнары Жирлек бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

Статья 2. Жирлек Башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитет структурасы Башкарма комитет житәкчесе тәкъдиме буенча Жирлек Советы тарафыннан раслана

2. Жирлек Башкарма комитеты структурасына Башкарма комитет житәкчесе, аның урынбасары, Башкарма комитеттың башка вазыйфай затлары керә.

3. Башкарма комитет эшчәнлегендә ярдәм күрсәту өчен үз компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү бурычларын хәл итү белән килештерелгән Жирлек Башкарма комитеты карамагында Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән координация, эксперт һәм башка иҗтимагый (консультатив) советлар төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән советлар Жирлек Башкарма комитеты структурасына керми. Аларда эш җәмәгать башлангычларында алыш барыла.

Статья 3. Башкарма комитет вәкаләтләре

1. Жирлек Башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

- жирлек бюджеты проектын, жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясе проектын эшләүне тәэммин итә;

- жирлек бюджетын үтәүне, жирлекнең социаль-икътисадый үсеш стратегиясен гамәлгә ашыруны оештыра;

- жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик курсәткечләр жыюны оештыра һәм күрсәтелгән дәүләт хакимијите органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә мәгълүмат бируге оештыра»;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә итү, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- жирлекнең муниципаль милкендәге мәлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендалау мәсьәләләрен хәл итә;

- жирлек Советы каары белән билгеләнә торган очракларда жирлек Советының килештерүенә (раславына) муниципаль мәлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәр кертә, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында да;

- муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәту өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәгә предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәтибиң билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләрен финанслауны тәэммин итә, муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгели һәм аларның житәкчеләрен биләгән вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс яғыннан тәэммин итә һәм бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан муниципаль биремнәрне финанс белән тәэммин итә, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып ала;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә ярдәм күрсәтә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мөхитен саклау өлкәсендә:

- муниципаль норматив хокукий актлар проектлары буенча гавами тыңлаулар, жәмәгать тыңлаулары оештыра һәм үткәрә;

- халықка экологик хәл түрүнда хәбәр итә, тиешле органнарга предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның әйләнә-тирә мөхиткә куркыныч тудыручы, табигаттән файдалану түрүндагы законнарны бозучы гамәлләре түрүнда хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү түрүнда, үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү яисә аны капиталь төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнен, реконструкцияләүнен жир белән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә, территорияне планлаштыру документларында, яисә федераль законнарда билгеләнгән капиталь төзелеш объектлары параметрларына туры китеү түрүндагы Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә карарны кабул итә

4) төзелеш, транспорт һәм элемтә өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра;

- халыкны элемтә хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыруны тәэммин итә;

5) авыл хужалыгын һәм эшкуарлыкны үстерү өлкәсендә:

- авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

6) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәту өлкәсендә:

- жирлек чикләрендә халыкны су белән тәэммин итүне, суны чыгаруны, халыкны ягулык белән тәэммин итүне Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә оештыра;

- халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәту хезмәтләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра;

- билгеләнгән тәртиптә социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарына мөхтәжлар буларак гражданнарны исәпкә алуны алып бара;

- мәдәният оешмаларының ялын оештыра һәм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәэммин итү өчен шартлар тудыра;

- жирлек территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәэммин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра;

- халыкның күпләп ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерә, мона гражданнарның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яролосаларына ирекле керүен тәэммин итү дә керә;

- ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэммин итә;

- жирлекнең архив фондларын формалаштыра;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны җыю (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортлау эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- жирлек территориясен төзекләндерү эшчәнлеген оештыра, жирлекне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

- адресларга адреслар бирә, адресларны үзгәртә, адресларны юкка чыгара, урам-юл чөлтәре элементларына (федераль әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара әһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле әһәмияттәге жирле юлларыннан тыш), жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирә, мондый исемнәрне үзгәртә, юкка чыгара, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыра;

8) гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәэммин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклau өлкәсендә:

- жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданнарның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәэммин итә;

- билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яки арбитраж судта, жирле үзидарә органнарның һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның хокукларын бозучы актларына карата шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданнарга һәм аларның берләшмәләренә ярдәм итә;

- халық дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыра;

- жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янғын куркынычсызлығы чарапарын үткәрүне тәэммин итә;

- үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә үз вакытында хәбәр итүне тәэммин итә, һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү яисә килеп чыгу куркынычы турында халыкка мәгълүмат бирә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне әзерләүне һәм уздыруны жирлек депутаты, жирлекнең сайланулы органы әгъзасы, жирлекнең сайланулы вазыйфаи заты, жирлекнең чикләрен үзгәртү, жирлекне үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәэммин итүне гамәлгә ашыра;

- җыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар уздыруга, спорт, тамаша һәм башка массакуләм ижтимагый чарапар үткәрүгә бәйле законнарда каралган чарапарны гамәлгә ашыра;

- террорчылыкның асылын һәм аның ижтимагый иминлеген аңлату буенча мәгълүмати-пропаганда чарапары оештыра һәм үткәрә, шулай ук гражданнарда террорчылык идеологиясен кабул итмәү, шул исәптән мәгълүмати материаллар, басма продукция тарату, аңлату эшләре һәм башка чарапар үткәру юлды белән оештырыла һәм үткәрә;

- муниципаль милектәге яисә жирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышына карата таләпләрнең үтәлешен тәэммин итә;

- жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниятен саклап калуга һәм үстерүгә, мигрантларны социаль һәм мәдәни җайлыштыруга, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү чарапарын оештыра һәм гамәлгә ашыра.

10) жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән:

- жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән матди һәм финанс чараларын исәпкә алыш бара һәм тиешле файдалануны тәэммин итә;

- федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындағы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы каарлары нигезендә тәэммин итә;

11) башка вәкаләтләр:

- жирлек башлығы эшчәнлеген оештыру, хокукый, мәгълүмати, матди-техник һәм башка төрле тәэммин итүне гамәлгә ашыра;

- әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 өлешенең 4,9, 8 һәм 19 пунктларында каралган жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү максатларында жирлек өчен социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежур торуны) ирекле нигездә башкаруга гражданнарны жәлеп итү турында каар кабул итә һәм аларны үткәруне оештыра;

- жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча, кануннарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, жирлек Советы яисә жирлекнең башка жирле үзидарә органнары компетенциясенә жирлек Советы каарлары белән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренең кертелмәгән мәсьәләләре хәл итү буенча түбәндәгे вәкаләтләрне гамәлгә ашыра:

- жирлек музейларын төзи;

- жирлектә нотариус булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләрнең хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион өзөрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

- муниципаль янгын сагын төзи;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәэммин итугә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручу һәм мәжбүри тоту урыннарындағы затларга булышлық күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;

- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумирсия ижтимагый берләшмәләренә «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондының торак урыннарын гражданнарга бирә;

- жирлек территориясендә яшәүче хужалардан башка хайваннар белән эш иту эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чарапар оештыра;
- "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында" Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чарапарны гамәлгә ашыра.
- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, җайлашу физик культурасын һәм җайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә;
- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәгэ 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чарапарын гамәлгә ашыру;
- исерек, наркотик яисә башка токсик исерек затларга ярдәм күрсәту чарапарын күрә;
- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренең билгеләнгән исемлеге чикләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра.

Статья 4. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе

1. Жирлекнең Башкарма комитетын Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе житәкли.
2. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе әлеге вазыйфага контракт буенча билгеләнүче Жирлекнең жирле үзидарә вазыйфаи заты булып тора.
3. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыра.
4. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе, укыту, фәнни һәм башка иҗат эшчәнленнән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә хокуксыз. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит ил дәүләтләре, халықара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый. Башкарма комитет житәкчесе, әгәр Россия Федерациясенең халықара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительлек яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының башка органнары, аларның структур бүлекчәләре составына керергә хокуклы түгел.

Статья 5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесен билгеләү тәртибе

1. Жирлек Башкарма комитет житәкчесе итеп билгеләнү конкурс нигезендә уздырыла.
2. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе өчен контракт шартлары Жирлек Советы тарафыннан раслана. Федераль закон яисә Татарстан Республикасы законы белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган очракта, аерым дәүләт вәкаләтләре күченеше контрактка мәжбүри тәртиптә Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән шартлар кертелә.
3. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына кандидатларның булырга тиеш:
 - югары һөнәри белем;

- кимендә ике ел муниципаль хезмәт стажы яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

- Жирлек Советы каары белән билгеләнә торган Башкарма комитет житәкчесенең вазыйфаи бурыйчларын үтәү өчен кирәклө күләмдә эшлекле сыйфатлар һәм күнекмәләр.

4. Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүгә конкурс Жирлек Советы Уставы һәм каары белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

5. Конкурс шартлары, аны уздыру датасы, вакыты һәм урыны турында белешмәләр, контракт проекты конкурс уздырылган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча массакүләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Конкурсны үткәру өчен конкурс комиссиясе төзелә. Конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саны Жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

8. Конкурс комиссиясе әгъзаларының яртысы - Жирлек Советы, ә икенче яртысы - Югары Ослан муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

9. Башкарма комитет житәкчесе вазифасына конкурс нәтиҗәләре буенча конкурс комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән кандидатлар арасыннан Жирлек Советы рәисе итеп билгеләнә.

10. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе белән контракт Жирлек Башлыгы белән төзелә.

Статья 6. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре срокы

1. Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе белән килешү затны жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вазыйфасына билгеләү турында каар кабул иткән жирлек Советы вәкаләтләре чорына (яңа чакырылыш Советы эшли башлаган көнгә кадәр), әмма кимендә ике елга төзелә.

2. Жирлек Советының вәкаләтләре чоры тәмамлангач, жирлек Башкарма комитеты житәкчесе үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны билгеләнгән тәртиптә жирлек башкарма комитетының яңа житәкчесе билгеләнгәнче дәвам итә.

Статья 7. Башкарма комитет житәкчесе вәкаләтләре

Башкарма комитет житәкчесе:

1) авыл жирлеге башкарма комитеты эшчәнлегенә бер житәкчелек принципларында житәкчелек итә һәм авыл жирлеге Башкарма комитетының үз компетенциясенә кергән вәкаләтләрен үтәве өчен шәхси жаваплылык тота;

2) жирлек Советы, жирлек башлыгы, жирлекнең жирле үзидарәсенең башка органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимиите органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мәнәсәбәтләрдә жирлекнең башкарма комитеты тәкъдим итә;

3) жирлек Советы каравына жирлек бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны тәкъдим итә;

4) жирлек Советы каравына жирлекне комплекслы социаль-икътисадый үстерү планнары һәм программалары проектларын һәм аларның үтәлеше турындагы хисапларны тәкъдим итә;

5) жирлек Советы раславына жирлек башкарма комитеты структурасы проектын кертә, жирлек муниципаль учреждениеләренең структурасын һәм штат расписаниесен раслый;

6) үз вазыйфасына билгеләп куя һәм муниципаль хезмәткәрләрне һәм жирлек башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә;

7) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә жирлек чаралары белән эш итә;

8) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашира һәм (яисә) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашируны тәэммин итә, аларны үтәү өчен шәхси җаваплылык tota; тиешле законнар нигезендә һәм үтәгәндә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашируга бәйле мәсьәләләр буенча хокукий актлар чыгара;

9) жирлек Башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча хокукий актлар, шулай ук жирлек башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукий актлар чыгара;

10) жирлек Советына контрольлек итүче һәм хисап бирүче, үз эшчәнлеге һәм башкарма комитет эшчәнлеге нәтижәләре турында, шул исәптән жирлек Советы тарафыннан куелган мәсьәләләрне хәл итү турында еллык хисапларны жирлек Советына тапшыра;

11) жирлек Башкарма комитеты эшчәнлеге турында халыкка дайими мәгълүмат бирә, жирлек Башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданнарны кабул итүне оештыра, айга кимендә бер тапкыр гражданнарны шәхси кабул итүне гамәлгә ашира, гражданнарның тәкъдимнәрен, гаризаларын һәм шикаятыләрен карый, алар буенча каарлар кабул итә;

12) дәүләт һәм башка органнарда, жирлекнең Башкарма комитеты исеменнән жирлек мәнфәгатьләрен тәэммин итү һәм яклау чараларын күрә, судка гариза бирә, ышанычнамәләр бирә;

13) жирлек Советы раславына жирлек Башкарма комитеты органнары турындагы нигезләмәләр проектларын тәкъдим итә;

14) муниципаль учреждение житәкчеләрен вазыйфага билгели һәм вазыйфадан азат итә;

15) законнар, әлеге Устав, жирлек Советы каарлары һәм контракт төзелгән каарлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашира.

Статья 8. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

1. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе вәкаләтләре түбәндәгә очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләгә белән отставка;

3) әлеге статьяның 2 пункты нигезендә контрактны ёзу;

4) гамәлдәге законнар нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;

5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләтә чикләнгән дип танылса;

6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

- 7) аңа карата судның гаепләү каары законлы көченә керү;
 - 8) Россия Федерациясеннән читкә дайми яшәү урынына чыгу;
 - 9) Россия Федерациясе гражданлыгы яки чит ил гражданлыгы - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашуучы чит ил гражданлыгы тұктатылу, чит ил дәүләтененең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә чит ил дәүләттерриториясендә дайми яшәү хокуқын раслауучы башка документ яисә Россия Федерациясе халықара килемшүе нигезендә Россия Федерациясе халықара килемшүе нигезендә жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы чит ил гражданины, әгәр Россия Федерациясе халықара килемшүендә башкасы қаралмаган булса;
 - 10) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыра торған альтернатив граждан хезмәтенә алыну;
 - 11) федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла торған жирлекне үзгәртеп кору, шулай ук жирлек бетерелгән очракта;
 - 12) жирлек чикләрен үзгәрту нәтижәсендә жирлек сайлаучылары санын 25 проценттан артыгракка арттыру;
2. Башкарма комитет житәкчесе белән контракт яклар килемшүе буенча яисә гариза нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин:
- 1) жирлек Советы яисә жирлек башлыгы контракт шартларын жирле өһәмияттәге мәсъәләләрне хәл итүгө кагылышлы өлешендә бозуга бәйле рәвештә, шулай ук Уставның 50 статьясында билгеләнгән чикләуләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә;
 - 2) Татарстан Республикасы Раисе - контрактның Районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга кагылышлы өлешендә шартларын бозуга бәйле рәвештә, шулай ук Уставның 50 статьясында билгеләнгән чикләуләрне үтәмәүгә бәйле рәвештә;
 - 3) Башкарма комитет житәкчесе - жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары контракты шартлары бозылуга бәйле рәвештә.
- "Коррупциягә каршы тору турында" 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон белән, "Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контрольдә туту турында" 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, "Аерым категория затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (вкладлар) ачуны һәм аларга ия булуны, акчалата средстволарны һәм кыйммәтле әйберләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яки) алардан файдалануны тыю турында" 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны үтәмәү, бурычларны үтәмәү сәбәппе, жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе белән Контракт Татарстан Республикасы Раисе гаризасы нигезендә суд тәртибендә өзелергә мөмкин.

Статья 9. Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм Жирлек Башкарма комитетының үзара хезмәттәшлеге нигезләре.

1. Устав тарафыннан билгеләнгән вәкаләтләрне бұлу нигезендә Жирлек Советы, Жирлек башлыгы һәм Жирлекнең Башкарма комитеты үз вәкаләтләрен мөстәкайль башкара.

2. Жирлек Советы һәм Жирлек башкарма комитеты Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсеше процесслары белән нәтиҗәле идарә итү максатларында һәм аның халкы мәнфәгатьләрендә законнарда, әлеге Устав билгеләгән рәвешләрдә үзара хезмәттәшлек итәргә тиеш.

3. Жирлек советы һәм Жирлек Башкарма комитеты кабул ителгән хокукий актларны имзаланган көннән алыш җиде көн эчендә бер-берсенә юллыйлар.

4. Жирлек Советы, Жирлек башлыгы жирлек Башкарма комитеты житәкчесенә жирлек Башкарма комитеты житәкчесенән, жирлек Башкарма комитетының башка вазифаи затларының хокукий актларын кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәрту яки тұтыландыру турында тәкъдим белән мәрәжәгать итәргә, шулай ук аларны суд тәртибендә шикаять итәргә хокуклы.

5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе Жирлек Советына, Жирлек башлыгына Жирлек Советының хокукий актларын кабул итү, бетерү, үзгәрту яисә тұтыландыру турындағы тәкъдим белән мәрәжәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.

6. Жирлек башлыгы Башкарма комитет житәкчесенә Жирлек Советының эш планнары һәм Жирлек Советы каарлары проектларын Жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә жибәрә.

7. Жирлек Советы һәм аның органнары утырышларында, Жирлек башлыгы үткәрә торған утырышларда кинәш бирү тавышы хокуқына ия Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, аның урынбасары яисә алар вәкаләт биргән затлар катнашырга хокуклы. Жирлек Башкарма комитеты вазыйфаи затлары язма чакыру булғанда жирлек Советы утырышларында катнашырга тиеш.

8. Жирлек башлыгы, жирлек Советы депутатлары Башкарма комитет житәкчесе үткәрә торған утырышларда катнашырга хокуклы.

Статья 10. Жирлек Башкарма комитеты эшчәнлегенә карата Совет тарафыннан контроль функцияләр башкару.

1. Жирлек Советы Жирлек территориясендә Устав нигезләмәләренен, Жирлек Советы тарафыннан кабул ителә торған норматив актлар нигезләмәләренен үтәлешен, Жирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттән тыш фондлар акчаларыннан файдалануны, Жирлекне үстерү программаларыннан, жирлек Башкарма комитеты һәм аның Житәкчесе эшчәнлеген тикшереп тора.

2. Жирле үзидарә органнары тарафыннан Жирлек органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан кануннар, Устав һәм башка муниципаль хокукий актлар бозылу фактлары ачыкланган очракта, Жирлек Советы каары белән, депутатлар арасыннан Жирлек башлыгы күрсәтелгән фактларны тикшерү өчен вакытлы контроль комиссияләре төзелергә мөмкин.

3. Жирлек Советы каары, Жирлек башлыгы каары нигезендә Жирлек бюджеты акчаларыннан максатчан файдалануга, муниципаль мәлкәттән файдалануның нәтижәлелегенә, шулай ук Жирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык эшчәнлегенен башка мәсьәләләренә тикшерүләр (ревизияләр) үткәрелергә мөмкин. Тикшерүләр (ревизияләр) үткәрүгә бәйсез аудиторлар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре билгеләнгән тәртиптә жәлеп итепергә мөмкин.

4. Жирлекнең башкарма комитеты, аның житәкчесе, предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар, вазыйфаи затлар, территориаль ижтимагый үзидарә органнары, әгәр закон белән башкача билгеләнмәгән булса, Жирлек Советы, аның контроль комиссиясе, Жирлек Советы депутаты мәрәжәгате буенча Жирлек Советы

карамагына қагылышлы мәсьәләләр буенча сорала торган мәгълүматны бирергә, ә законнары, муниципаль хокукый актларны бозган очракта, хокук бозуларны һәм хокук бозуларны бетерү өчен кичекмәстән чараптар күрергә тиеш гаепле кешеләрне жаваплылыкта тарту.

5. Жирлек Советы контроль функцияләрен гамәлгә ашырганда Жирлек Башкарма комитетының финанс-хужалык һәм башкарма-боеру эшчәнлегенә тыкшынырга хокуклы түгел.

Статья 11. Жирлек Башкарма комитетының хокукый актлары

Жирлек Башкарма комитеты үзенә йөкләнгән вәкаләтләрне үтәү йөзеннән тубәндәге муниципаль хокукый актлар чыгара:

1. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе - Жирлек Башкарма комитетының каарлары һәм курсәтмәләре.

2. Жирле үзидарәнең башка вазыйфаи затлары Жирлекләр үзләренең статусын билгеләүче Устав, башка муниципаль хокукый актларда билгеләнгән үз вәкаләтләре чикләрендә курсәтмәләр һәм боерыклар чыгара.

3. Жирле салымнары һәм жыемнары билгеләүне, үзгәртүне һәм юкка чыгаруны, Жирлек бюджеты акчаларыннан чыгымнары гамәлгә ашыруны күздә тоткан Жирлек Советы каарлары Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча яисә аның бәяләмәсе булганда гына Жирлек Советы каравына кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән йомгаклау Жирлек Башкарма комитетына каар проекты тәкъдим ителгән көннән алыш утыз көн эчендә Жирлек Советына тапшырыла.

4. Законнарда, Жирлек Советының Уставында һәм каарларында билгеләнгән Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләре чикләрендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча каарлар чыгара, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән Жирлек Башкарма комитетының эшен оештыру мәсьәләләре буенча курсәтмәләр чыгара.

5. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе, жирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукый актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан билгеләнмәгән булса, аларга имза салынган көннән үз көченә керә.

6. Жирлек Башкарма комитеты житәкчесе кабул иткән норматив хокукый актлар, федераль закон белән таратылуы чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукый актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, имза салган көннән алыш жиде көн эчендә рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

Статья 12. Башкарма комитетының муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләре.

Жирлек Башкарма комитетының муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, федераль законда, Татарстан Республикасы законында башкасы билгеләнмәгән булса, шартнамәчел нигездә төзелә.

Статья 13. Бюджет проектын төзү.

1. Жирлек бюджет проектын төзү Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган федераль законнар нигезендә Жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекнең Башкарма комитеты чираттагы финанс елына Жирлек Советы каравына жирле бюджет турында карар проектын бу елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча кертә. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенен төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елның узган чорында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-икътисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты));
- жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;
- бюджетара трансферларны бүлү методикалары (методикалар проектлары) һәм исәп-хисаплар;
- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел артуыннан соң килуче муниципаль эчке бурыйчның югары чиге;
- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- жирлек Советы, жирлекнең Ревизион комиссиясе тарафыннан күрсәтелгән органнарның күрсәтелгән бюджет сметаларына карата жирлекнең башкарма комитеты белән каршылыклар барлыкка килгән очракта тапшырыла торган бюджет сметалары проектлары;
- Россия Федерациисе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карар проектына бюджет ассигнованиеләрен муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программада каралмаган юнәлешләре буенча бүлү бюджеты турында карар кабул ителгән очракта, муниципаль программалар паспорты бирелә.

Бюджет турында карар проекты бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта булмаса, бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү белән күшымта бюджет турындагы карар проектына аңлатма язына күшымта составына кертелә.

Статья 14. Муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен сатып алулар.

1. Муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар «Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында» 2013 елның 05 маенданы 44-ФЗ номерлы Федераль закон һәм Россия Федерациисенең башка норматив хокукий актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәэммин иту өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу жирлек бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Статья 15. Жирлек гражданнарының үзара салым акчалары.

1. Гражданнарының үзара салым акчалары дигендә гражданнарының жирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләрне хәл иту өчен гамәлгә ашырыла торган бер тапкыр түләүләре аңлашыла. Гражданнарының үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме Жирлек составына керүче һәм жирлек составына керүче жирлек (торак пункт (яисә аның территориясенең бер өлеше) халкының гомуми санының (жирлек составына керүче торак пункт) һәм түләүләр күләме киметелергә мөмкин булган аерым категорияләреннән тыш, абсолют зурлыкта жирлек (торак пункт) халкы өчен (торак пункт) бертигез дәрәҗәдә билгеләнә.

Әлеге статьяның 1 өлешенде курсәтелгән гражданнарының бер мәртәбә бирелә торган түләүләрен керту һәм куллану мәсьәләләре жирле референдумда хәл ителә, ә “Россия Федерацияндә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4, 4.1 һәм 4.3 пунктларында гражданнар жыенеында каралган очракларда хәл ителә.

Совет рәисе,
Югары Ослан муниципаль районы
Куралово авыл жирлеге башлыгы

Р.Е. Тарасов